

Programación Docente de Corda fretada Instrumento Principal I-VI- Pedagogía

Ensinanzas Superiores de Música Título superior de música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA Corda Fretada											
ESPECIALIDADE	PEDAGOXÍA							ITINERARIO	Pedagogía do instrumento		
CARÁCTER	OBRIGATORIO							TIPO DE CLASES	INDIVIDUAL		
DEPARTAMENTO	CORDA FRETADA							XEFE/A DO DEPARTAMENTO	Álvaro Quintanilla Marful		
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	Álvaro Quintanilla Marful	
CUADRIME	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase	1	
ETCS/ CUADRIMESTRE	6	6	6	6	6	6			Observacións		
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB				TITORÍA		
	Marta Vélez				martavelez@csmvigo.com				Consultar páxina Titorías		
	Manuel Martínez				manuelmartinez@csmvigo.com				Consultar páxina Titorías		
	Mario Peris				marioperis@csmvigo.com				Consultar páxina Titorías		

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Desenvolvemento e perfeccionamento das capacidades artísticas, expresivas e técnicas do instrumento, así como dos hábitos de estudo. Coñecemento dos diferentes criterios interpretativos que conduzan a interpretación do repertorio máis representativo con valoración crítica, estilo propio e madurez creativa, así como a súa aplicación práctica na interpretación en público.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Os requiridos na proba de acceso ao grao superior, e para cuadrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos e habilidades adquiridas do cuadrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	Dado o seu carácter eminentemente práctico, a sinerxía principal dáse coa disciplina de Repertorio con Piano acompañante sendo inherente á súa esencia e existencia. Débese considerar tamén a estratexia de intentar relacionar dentro do posible, o contido propio da materia coa anteriormente mencionada e coa de Música de Cámara, permitindo que as tres se poidan complementar.
TRANSVERSAIS	T1, T2, T3, T6, T13, T15, T 17
XERAIS	X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21, X24
ESPECÍFICAS	EI1, EI2, EI4, EI5, EI6, EI10

3. Obxectivos

DESCRICIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Interpretar un repertorio representativo de cada época e estilo que inclúa obras a só, obras como solista e obras con acompañamento, e mostralo regularmente en concertos públicos.	TODAS
Afondar no estudo técnico-artístico do instrumento, desenvolvendo o control sobre a afinación e o son, así como mostrar unha autonomía cada vez maior na resolución de problemas técnicos e interpretativos	
Desenvolver criterios musicais que fundamenten a interpretación de obras de cada época e estilo, baseándose nos coñecementos harmónicos, formais, históricos e estilísticos adquiridos.	
Manter hábitos de estudo regulares e reflexivos, desenvolvendo a memorización e o control físico e mental necesarios para a actuación en público.	

Desenvolver a capacidade de lectura a primeira vista individualmente e como integrante dun grupo de cámara ou orquestra.	
Mostrar interese por outras manifestacións artísticas da contorna	

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
TÉCNICOS	Relativos á técnica do instrumento: Brazo dereito: Suxección do arco e colocación do instrumento, conduction do arco; produción sonora: puntos de contacto, peso e velocidade, matices; golpes de arco á corda e saltados, patróns de articulación; sul ponticello, sulla tastiera, col legno. Man esquerda: Posición da man esquerda, muñeca, codo e pulgar; articulación dos dedos: movementos verticais, laterais e horizontais; tipos de vibrato; cambios de posición; extensións; exercicios tipo escalas e arpexios a unha voz e en dobles cordas; acordes; harmónicos naturais e artificiais.	TODAS
MUSICAIS ARTÍSTICOS	Relativos ós aspectos musicais que interveñen na interpretación: Obras do repertorio solista, instrumento só, camerístico, virtuoso, etc incorporando aspectos técnicos, harmónicos, estilísticos e historicistas. Estudo dun repertorio representativo de cada época (tanto estudos e caprichos como obras para o instrumento solista correspondente), pezas de virtuosismo, etc, adecuando o vibrato, os golpes de arco, a articulación, as dinámicas, etc. ao correspondente estilo. Iniciación na interpretación da música contemporánea e o coñecemento das súas grafías e efectos.	
INTERPRETATIVOS	Relativos á preparación do concerto público: Memoria muscular, visual e auditiva; técnicas de relaxación concienciación corporal e control da respiración, visualización do intre do concerto, protocolo do escenario	
PEDAGÓXICOS	Relativos á autonomía do alumno: Criterios para dixitar e por arcos; resolución de problemas segundo o tipo de pasaxe; fraseo e rubato.	
Total de sesións por cuadrimestre		19

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Clase práctica individual: Revisión dos aspectos técnicos, interpretativos, xestuais, etc. do traballo realizado polo alumno ao longo da semana. Introducción progresiva de novos conceptos, exercicios pezas, etc.	16	-	16
Audições: Interpretación de parte do repertorio estudado fronte ao profesor e o resto do alumnado, debate sobre o resultado, propostas de mellora, preparación ao escenario.(interna). Interpretación de parte do repertorio estudado fronte ao departamento, dunha duración mínima de 10 minutos en 1º, 15 minutos en 2º, e de 20 minutos en 3º curso.(pública)	3	-	3
Traballo persoal: Pesca de información, análise, dixitación ou memorización dos novos traballos musicais. Revisión do tempo, fraseo, dinámicas, ornamentación, articulación, carácter e demais recursos musicais en base á súa análise e ás fontes documentales. Profundización no traballo realizado coa axuda das novas tecnoloxías.	-	161	161
Total de horas por cuadrimestre			180

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continua)			
Traballo Persoal	Demostrar unha evolución no control técnico do instrumento e na comprensión dos criterios interpretativos referentes a cada estilo.	TODAS	50%
	Alcanzar un grado de asimilación dos conceptos técnicos e musicais que lle permita interpretar o repertorio estudado, en audições públicas.		

	<p>Traballar un repertorio cuatrimestral (ver bibliografía) que comprenda:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dous estudos ou caprichos nos cursos 1º e 2º. Tres estudos ou caprichos en 3º curso 2. Unha obra a solo do instrumento correspondente. Dividida entre os dous cuatrimestres. 3. Interpretación alomenos dun movemento do concerto seleccionado para o curso. 4. Unha peza de carácter virtuosístico ou unha sonata. 		
Audición Pública	Participar nas audicións programadas durante o curso, valorándose a dificultade das obras, a madurez interpretativa e a memorización dalgunhas das obras.	TODAS	50%
	Interpretar en público una selección do programa traballado no cuatrimestre, cunha duración mínima de 10 minutos no 1º curso, 15 minutos no 2º, e de 20 minutos no 3º curso.		
	Valorarase: O grado de asimilación de conceptos técnicos, musicais e estilísticos; A dificultade das obras; A interpretación de memoria; O traballo camerístico si a obra o require.		

*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando isto aconteza, o profesor/a da disciplina actuará segundo o protocolo aprobado..

AVALIACIÓN ORDINARIA (Convocatoria adiñada-December)

Trabalho Pexsoal	Demostrar unha evolución no control técnico do instrumento e na comprensión dos criterios interpretativos referentes a cada estilo.	TODAS	50%
	Alcanzar un grado de asimilación dos conceptos técnicos e musicais que lle permita interpretar o repertorio estudado, en audicións públicas.		
	<p>Traballar un repertorio cuatrimestral (ver bibliografía) que comprenda:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dous estudos ou caprichos nos cursos 1º e 2º. Tres estudos ou caprichos en 3º curso 2. Unha obra a solo do instrumento correspondente. Dividida entre os dous cuatrimestres. 3. Interpretación alomenos dun movemento do concerto seleccionado para o curso. 4. Unha peza de carácter virtuosístico ou unha sonata. 		
Audición Pública	Participar nas audicións programadas durante o curso, valorándose a dificultade das obras, a madurez interpretativa e a memorización dalgunhas das obras.	TODAS	50%
	Interpretar en público una selección do programa traballado no cuatrimestre, cunha duración mínima de 10 minutos no 1º curso, 15 minutos no 2º, e de 20 minutos no 3º curso		
	Valorarase: O grado de asimilación de conceptos técnicos, musicais e estilísticos; A dificultade das obras; A interpretación de memoria; O traballo camerístico si a obra o require.		

AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continúa)

Ver avaliación EXTRAORDINARIA

EXTRAORDINARIA

Audición pública: Interpretación dun programa composto por:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dous estudos ou caprichos nos cursos 1º e 2º. Tres estudos ou caprichos en 3º curso. 2. Unha obra a solo do instrumento correspondente. 3. Interpretación alomenos dun movemento do concerto seleccionado para o curso. 4. Unha peza de carácter virtuosístico ou unha sonata. 	TODAS	100%
--	--	-------	------

ERASMUS

Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.

Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberanse cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

Referencias básicas

OBRAS ORIENTATIVAS-CONTRABAIXO

1 Estudos, Exercicios Técnicos e Obras a Solo

STORCH, ENMANUEL - 57 Etudes. SIMANDL, FRANZ - Gradus ad parnassum. NANNY, E. - 20 estudios de virtuosidad. KREUTZER - FIORILLO - 18 Etudes. FRYBA, H. - Suite en estilo Antigo	BACH, J. S. - Suites para Violonchelo solo (Ed. PWM Tadeusz Pelczar, o IMC. S. Sterling) HAUTA-AHO, TEPPPO - Cadenza HEGNER, LUDVIG - Legende Op. 5 ELLIS, DAVID - Sonata for unaccompanied Double Bass, Op. 42. (1977)	VAGN HOLMBOE - Sonata for Double bass Solo, Op. 82. (1962). TABAKOV, E. - Motivos para contrabajo solo LEVITIN, YURI - Sonata Op.58 PORADOWSKI, S. - 3 capricci Op. 67
---	--	---

2 Obras con Piano

SONATAS	CONCERTOS	PEZAS
I-III	I-III	I-III
BACH, J. S. - Gamba Sonata nº 2 BWV 1028 BIRKENSTOCK, J. ADAM - Sonata Sol m. ECCLES, H. - Sonata en Sol m. MISEK, A - Sonata nº 1 Op. 5 en La M. SKORZENY, F. - Sonatine Nº 1 & Nº 2	DITTERSDORF, K. D. von - Concerto en Mi DITTERSDORF, K. D. von - Concerto en Mi b M DRAGONETTI, D. - Concerto en La M. HOFFMEISTER, F. A. - Concerto nº 1 en RE. RIDAUT, ALAN - Concerto for Bass.	BOTTESINI, G. - Melodia en Mi m, o Reverie en Mi m. CERVERA, J. - Romanza DRAGONETTI, D. - Andante and Rondo. KOUSSEVITZKY, S. - Chanson Triste. & Valse miniature. LORENZITTI, A. - Gavota
IV-VI	IV-VI	IV-VI
BEETHOVEN - Sonata en Sol M. Op. 17 HINDEMITH, P. - Sonata 1949. MISEK, A - Sonata nº 2 en Mi m op. 6 SPERGER, J. M. - Sonata en Mi M.	CORELLI, A. - Concerto Sol M. KOUSSEVITZKY, S. - Concerto en Fa # m. Op. nº 3 SPERGER, J. M. - Konzert nº 2 D-Dur VANHAL - - Concerto Bass	BOTTESINI, G. - Fantasía la Sonnambula de Bellini BRUCH, MAX - Kol Nidrei DRAGONETTI, D. - Adagio y Rondo, Solo en Mi m, Solo en SOL M KLOSE, O. - Serenade E-dur Op.13, y Rhapsody in E Op. 14

OBRAS ORIENTATIVAS VIOLA

	ESTUDOS E EXERCICIOS	REPERTORIO VIOLA SOLA	REPERTORIO CON PIANO	CONCERTOS
1º	Blumenstengel: 24 estudios Op.33 Bruni: Método para viola Dancla: School of mecanism Fiorillo: 31 estudios selectos Flesch: Scale system Hoffmeister: 12 estudios Kreutzer: 42 estudios Mazas: Estudios brillantes Rode: 24 caprichos Schradiack: Escola da técnica. Vol: 1, 2 e 3 Sevcik: Escola da técnica Op.1 e Op.8 Volmer: Estudios de diferentes autores	"Bach, J. S. - 6 Suites" Telemann: 12 fantasias	Bach, C. Ph. E. - Sonata en Sol menor" Bach, J. S. - 3 sonatas para viola da gamba Bruch: Kol nidrei - Bruch: Romanze Op.85 Glinka: Sonata Re m. - Hindemith: Trauermusik Mendelssohn: Sonata en Do menor Reinecke: Drei phantasiestücke Schubert: Sonata "Arpeggione" Schumann: Adagio & Allegro Vivaldi: Sonata V en Mi menor	Bach, J. S. - Concerto Nº6 de Brandemburgo Benda: concerto Hoffmeister: Concerto en Re maior Hummel: Fantasía para Viola e orquesta Stamitz: Concerto en Re maior Weber: Andante & Rondó ungarese Zelter: Concierto en Mi bemol maior
2º	Blumenstengel: 24 estudios Op.33"	"Bach, J. S. - 6 Suites" Telemann: 12 fantasias	Bach, J. S. - 3 sonatas para viola da gamba Beethoven: Notturmo	Bach, J. S. - Concerto Nº6 de Brandemburgo Hoffmeister: Concerto en Re maior

	Dancla: School of mecanism Fiorillo: 31 estudos selectos - Flesch: Scale system Hoffmeister: 12 estudos - Kreutzer: 42 estudos Mazas: Estudos brillantes - Rode: 24 caprichos Schradiack: Escola da técnica. Vol: 1, 2 e 3 Sevcik: Escola da técnica Op.1 e Op.8 Volmer: Estudios de diferentes autores	Vieuxtemps: Capriccio	Bruch: Kol nidrei; - Romanze Op.85 Clarke: Sonata , Reinecke: Drei phantasiestücke Schubert: "Arpeggione" - Schumann: Adagio & Allegro - Fantasie-stücke -// Märchenbilder Vieuxtemps: Elegia for Vla/pno - Sonata Op.36	Hummel: Fantasía para Viola e orquesta Martinu: Rhapsody-concer to Mozart: Concerto en La maior Mozart: Sinfonía concertante para Vln e Vla Stamitz: Concerto en Re maior Weber: Andante & Rondó ungarese
3º	Blumenstengel: 24 estudos Op.33 Campagnoli: 41 caprichos Fiorillo: 31 estudos selectos - Flesch: Scale system Hoffmeister: 12 estudos - Kreutzer: 42 estudos Mazas: Estudos brillantes - Rode: 24 caprichos Schradiack: Escola da técnica. Vol: 1, 2 e 3 Sevcik: Escola da técnica Op.1 e Op.8	Reger: 3 Suites Bach, J. S. - 6 Suites Bach, J. S. - Sonatas y Partitas Hindemith: Sonata Op.25 Nº1 Stravinsky: Elegie Vieuxtemps: Capriccio	Beethoven: Notturmo Brahms: Sonatas Op.120 nº 1 y 2 Bruch: Kol nidrei; - Romanze Op.85 Clarke: Sonata Schubert: Sonata "Arpeggione" Schumann: Adagio & Allegro Schumann: Fantasie-stücke -// Märchenbilder Vieuxtemps: Elegia for Vla/pno - Sonata Op.36	Bach, J. S. - Concerto Nº6 de Brandemburgo Enesco: Konzertstück Hoffmeister: Concerto en Re maior Martinu: Rhapsody-concer to Mozart: Concerto en La maior Mozart: Sinfonía concertante para Vln e Vla Stamitz: Concerto Re M. - Walton: Concerto Weber: Andante & Rondó ungarese

OBRAS ORIENTATIVAS VIOLÍN

ESCALAS E ARPEXOS		EXERCICIOS	ESTUDOS E CAPRICHOS	
K. Flesch, I. Galamian V. Manoogian, Grigorian Elizabeth Gilels		H. Schradiack O.Sevcik. Bloch - Dobles Cuerda	Mazas Op 36, Kayser Op. 20, F. Fiorillo, R. Kreutzer, P. Rode, J. Dont Op. 35 & Op.37 P. Gavinies, H. Wieniawski, N. Paganini Op. 1 Ch. De Beriot, Jesús de Monasterio, P. A. Locatelli, Dancla	
	SOLISTA	SONATAS CON PIANO	PEZAS CON PIANO	CONCERTOS
1º	Bach, J. S. - Sonatas e partitas. Telemann, G. Ph. - 12 Fantasias. Báguena-Soler: Diafonias.	Beethoven: Sonatas nº 1, 2, 4, 5 e 6. Brahms: 3 Sonatas. Schubert: Sonata en La M. & Sonatinas Op 137 Schumann: Sonata nº 1. Corelli, Tartini, Haendel Sonatas Mozart & Haydn Sonatas	Bartók: Danzas rumanas. Falla/Kreisler: "La Vida Breve" Sarasate: Malagueña. Sarasate: Romanza andaluza. Wieniawski: Lenda.	Rode: Concerto nº 7. Beriot & Viotti Concertos. Haydn: Concertos Kabalevsky: Concerto. Kreutzer: Concerto nº 9. Mozart 5 Concertos & Sinfonía concertante.
2º	Prokofiev: Sonata Op. 115 Bach, J. S. - Sonatas e partitas. Telemann, G. Ph. - 12 Fantasias.	Beethoven: Sonatas nº 1, 2, 4, 5 e 6. Sonatinas de Schubert Schumann: sonata nº 1. Mozart & Haydn Sonatas	Kreisler: Capricho Vienés -/ Tambourin Chinois. Sarasate: Introducción e Tarantela. Wieniawski: Polonesas -/ Scherzo e Tarantela	Bruch: concerto en Sol m Mendelssohn: Concerto en Mi m. Wieniawski: 2º Concerto Bach. Concertos
3º	Bach, J. S. - Sonatas e partitas. Kreisler: Recitativo e Scherzo. Prokofiev: Sonata Op. 115. Ysaye: 6 Sonatas.	Faure: Sonata. Prokofiev: Sonatas nº 1 e 2. Turina: Sonatas nº 1 e 2. Beethoven: Sonatas nº 3, 7, 8, 9 e 10. Schumann: sonata nº 1, 2 e 3. Franck: Sonata.	Chausson: Poema. Ravel: Tzigane. Saint-Saëns: Introd. e Rondo caprichoso. Saint-Saëns: Habanera Sarasate: Aires xitanos. Sarasate Zapateado, Habanera. Tschaikovsky: Vals scherzo.	Glazunov: Concerto la m. Op .82 Lalo: Sinfonía española. Profofiev: Concerto nº 2 Sol m. Op. 63 Sibelius: Concerto en Re m. Op. 47 Tchaikovsky: Concerto Re M op. 35

OBRAS ORIENTATIVAS VIOLONCELLO

ESCALAS E ARPEXOS		EXERCICIOS	ESTUDOS E CAPRICHOS
P. Bazelaire Feuillard		O. Sevcik Motatu Starker	Popper, Francomme Servais, Piatti Grützmacher

	SOLISTA	SONATAS CON PIANO	PEZAS CON PIANO	CONCERTOS
1º	J. S. Bach Britten Cassadó Reger	J. Brahms: sonata en mi m Shostakovich: sonata op.40 J. S. Bach: gamba sonatas Beethoven: Sonata op.69 Boccherini, Brevi: sol M Cassadó: en estilo antiguo	Popper: Mazurca, Tarantela Gaos: Humoresca, Canto Elegiaco Cassadó: Requiebros Cassadó: Danza del diablo verde	J. Haydn: cello concerto en Do M/ Saint- Saëns: cello concerto in la m Kabalevsky: cello concerto Bocherini: cello concertos C. P. E. Bach: cello concertos
2º	J. S. Bach Britten Cassadó Reger	Prokofiev: cello sonata Locatelli: cello sonata Fauré: cello sonatas Saint-Saëns: cello sonatas	Davidov: En la fontana Schumann: Adagio e Allegro	Laló: cello concerto Honneger: cello concerto Korngold: cello concerto
3º	J. S. Bach Britten Cassadó Reger	Grieg: Cello Sonata Shostakovich: sonata op.40 Locatelli: cello sonata	Cassadó: Danza del diablo verde 7 canciones populares - M. Falla	Schumann: cello concerto Elgar: cello concerto J. Haydn: cello concerto en Re M